

Rumslig närhet, blandning och social integration—möjligheter, begränsningar och villkor

Margareta Popoola

Abstrakt Utgångspunkten för denna artikel är den politiska debatt som brutit ut i den svenska politiska valrörelsen 2026, som handlar om bostadsområden och rumslig närhet för att skapa etnisk och social integration. Genom ett nedslag i forskningen om områdesförändring, gentrifiering, social blandning, nätverk och tillit diskuteras sambandet mellan rumslig närhet och sociala relationer. Genomgången visar att en heterogen befolkningssammansättning kan skapa möjligheter till kontakt mellan grupper, men att rumslig närhet i sig inte med nödvändighet leder till social integration, ökad tillit eller social gemenskap. Samhällsvetenskaplig forskning visar att stark intern sammanhållning kan vara både inkluderande och exkluderande. I artikeln lyfts Allports kontakthypotes fram där jämlik status, gemensamma mål, samarbete och institutionellt stöd bedöms vara centrala förutsättningar för att kontakt ska kunna överskrida sociala gränser. Slutsatsen är att ett effektivt arbete mot segregation behöver också beakta de ekonomiska, sociala och institutionella villkor som formar människors möjligheter att mötas och utveckla varaktiga relationer.

INLEDNING

Under perioder har segregation och integration varit centrala frågor på den politiska dagordningen, medan deras aktualitet under andra perioder har minskat till förmån för andra frågor, såsom ekonomiska kriser, pandemin och folkhälsa samt försvar och säkerhet. Dessa områden överlappar på olika sätt med segregationsfrågan, men segregation har då inte utgjort huvudfokus.

Det finns olika definitioner på segregation men grundläggande är att begreppet innefattar gränser, avstånd eller klyftor mellan olika grupper eller kategorier.¹ Dessa gränser brukar uppfattas som ofrivilliga och värda att bekämpas.² Mångfald å andra sidan, ett begrepp som infördes i Sverige under slutet av nittio-talet för att beteckna olikhet när det gäller människors bakgrunder, egenskaper och erfarenheter, betraktas däremot vara eftersträvänsvärt.³ Det förtjänar att påpekas att olikhet också inbegriper gränser eftersom fokus ligger på skillnad. Dessa skillnader hanterades i

början av tjugohundratalet av Sveriges kommuner och landsting (SKL) genom integrations- och mångfaldsplaner där mångfald alltmer har kommit att associeras med valfrihet, det vill säga möjligheten att välja mellan olika alternativ.⁴

Under lång tid har debatten om integration och/eller segregation kretsat kring en del av miljonprogrammets bostadsområden.⁵ Dessa områden har under perioder betecknats som stressade, invandrartäta, utsatta eller sammanfattningsvis beskrivits som utanförskapsområden, det vill säga vad som av myndigheterna bedöms vara socialt och ekonomiskt belastade bostadsområden.⁶ Det är områden som bland annat kännetecknas av etnisk mångfald eftersom en hög andel av befolkningen har ursprung i olika länder vilket återkommande har förknippats med segregation.⁷ Det råder en bred politisk enighet om att segregationen utgör ett samhällsproblem, även om uppfattningarna skiljer sig åt när det gäller såväl orsaker som åtgärder för förändring.⁸

Under de senaste decennierna har arbetet mot segregation i Sverige i stor utsträckning varit inriktat på socioekonomiskt utsatta grupper och områden.⁹ Samtidigt har perspektivet successivt breddats till att även omfatta frågor som bostadsförsörjning, stadsutveckling, fysisk planering och den byggda miljön.¹⁰ Under lång tid har arbetet mot segregation i stor utsträckning varit inriktat på att stärka dessa socioekonomiskt svagare områden och förbättra de boendes möjligheter till arbete och utbildning, delaktighet och tillhörighet i samhället samt kontakt med det omgivande samhället.¹¹

Mot denna bakgrund kom debatten under 2025, året före det politiska valåret, att kretsa kring "blandning" av befolkningen. Redan under den svenska valdebatten 2022 hade Magdalena Andersson (S) uttalat en ambition att motverka framväxten av "Chinatowns, Somali Town eller Little Italy".¹² I den redan tidigare väckta frågan om blandning för att åstadkomma integration visade sig framför allt Socialdemokraterna och Moderaterna tillsammans med Sverigedemokraterna stå på olika sidor av barriaderna.¹³ En bärande skillnad mellan partierna ligger i synen på politikens roll. Socialdemokraterna ser bostadspolitiken som ett politiskt medel för befolkningsmässig blandning och integration. Sverigedemokraterna, precis som Moderaterna, förknippar däremot politiskt främjad blandning med tvång.¹⁴ Skiljelinjen handlar främst om huruvida staten bör påverka var människor ska bo eller om boendemönster ska växa fram genom individers egna val, ansträngningar och bostadskarriärer.

Det intressanta är inte den politiska retoriken, eller de politiska positionerna i sig. Istället är det föreställningen som både förespråkare och kritiker till politiskt främjad blandning tycks dela, att bostadsområden har betydelse för människors sociala integration, det vill säga människors sociala relationer och delaktighet i det omgivande samhället.

I den här artikeln tas inte ställning till om politiska åtgärder för att öka den befolkningsmässiga blandningen innebär tvång eller handlar om att undanröja ekonomiska och strukturella hinder för val av bostadsområde. I stället används debatten som en utgångspunkt för att diskutera vilken betydelse bostadsområden och människors interaktion har för processer av integration och segregation. Förhoppningsvis kan denna diskussion bidra till att nyansera debatten kring den centrala frågan: Leder socioekonomisk och/eller etnisk blandning till social integration?

BAKGRUND—TVÅ POLITISKA STRATEGIER MOT SEGREGATION

Debatten om tvångsblandning tog sin utgångspunkt i Socialdemokraternas integrationspolitiska strategidokument som presenterades 2025.¹⁵ Dessa strategier diskuterades i en debatt mellan Lawen Redar (S), Socialdemokraternas integrationspolitisk talesperson och Johan Forssell (M), migrationsminister.¹⁶ Startpunkten för en diskussion mellan de två var dels SCB:s och Boverkets kartläggning av utanförskap kopplat till bostadsområden¹⁷ och dels en reportageserie från Hässelby, ett område i Stockholm som präglas av socioekonomiska skillnader mellan olika delområden.¹⁸ De båda debattörerna var överens om att det framöver finns behov av en minskad invandring men också insatser för att stärka kunskaperna i svenska och att förbättra tillgången till arbete och utbildning och säkerställa välfungerande skolor. Skiljelinjen gick vid synen på hur förbättringar skulle kunna komma till stånd.

Socialdemokraterna argumenterar för att på sikt avskaffa de så kallade utanförskapsområdena. Vägen dit ska ske genom ett antal åtgärder, bland annat föreslås högre trösklar för inflyttning till dessa områden. Enligt förslaget ska försörjningsstöd inte kunna räknas som godtagbar inkomst vid hyresvärdarnas inkomstprövning. Andra förslag är om- och nybyggnation, fler hyreslägenheter ska byggas i områden som domineras av villor och radhus. Omvänt föreslås fler äganderätter planeras in i områden som domineras av hyresrätter.¹⁹

Denna förändring skulle påverka graden av segmentering, det vill säga den rumsliga uppdelningen av olika upplåtelseformer, såsom hyresrätt, bostadsrätt eller ägande. Men utvecklingen mot ökad segmentering sker knappast genom enskilda åtgärder. Martin Grander, urbanforskarer, har i en kartläggning av segmenteringsmönster i storstadsregionerna visat att bosättningsmönster formas genom ett komplext samspel mellan urbanisering, individuella boendepreferenser, migrations- och

integrationspolitik samt nationell och lokal bostadspolitik.²⁰

Istället för att bygga in en mer blandad bebyggelse genom förtätning eller omDispositionering av befintliga bostadsbestånd enligt socialdemokraternas förslag så förordar moderaterna att satsa på vad de benämner som *integrationszoner*.²¹ Integrationszoner ska vara satsningar på geografiskt avgränsade områden där trygghet, svenska värderingar och jämställdhet ska prioriteras liksom behovet av att anstränga sig och "göra rätt för sig". Moderaterna ser bostadskarriär som en del av integrationsprocessen och för att stimulera arbete skulle, enligt Forssell, entreprenöranda kunna premieras genom att sänka arbetsgivaravgifterna i dessa integrationszoner.²²

Båda parter utgår alltså från att samhället har att hantera ett integrationspolitiskt problem och att invandrades etablering i det svenska samhället behöver stärkas. Skillnaderna kan utläsas i vilka åtgärder som prioriteras. Socialdemokraterna betonar politikens ansvar att aktivt förändra bostadsområdets socioekonomiska sammansättning, bland annat genom blandad bebyggelse och olika upplåtelseformer. Moderaterna framhåller i stället betydelsen av stabilitet i bostadsområden och individens eget ansvar att själv kunna göra en bostadskarriär.

Varken stabilitet i bostadsområden eller bostadskarriärer står i motsättning till ambitionen att motverka segregation. Partierna skiljer sig däremot åt i synen på politikens roll och betydelsen av områdenas befolkningsmässiga sammansättning för att åstadkomma social integration.²³

Trots dessa ställningstaganden utvecklar varken Moderaterna eller Socialdemokraterna närmare på vilket sätt befolkningsammansättningen genom rumslig närhet eller rumsligt avstånd skulle kunna ha betydelse för människors möjligheter till social integration. Det är denna fråga som utgör utgångspunkten för den fortsatta analysen.

OMRÅDESFÖRÄNDRING OCH DEN SOCIALA BLANDNINGENS VILLKOR

Den presenterade debatten aktualiserar en klassisk bostads- och integrationspolitisk fråga: I vilken mån leder förändringar i ett områdes sociala sammansättning – genom inflyttning av socioekonomiskt svagare eller starkare hushåll och/eller etniskt urskiljbara grupper – till ökad social integration mellan olika grupper?

Frågor om hur bostadsområden uppstår och förändras samt hur befolkningsgrupper fördelas och omfördelas inom en stad har länge varit centrala inom urban- och bostadssociologisk forskning. Redan de tidiga Chicagosociologerna runt sekelskiftet 1900 och under 1900-talets första hälft försökte förklara stadens rumsliga utveckling och hur olika befolkningsgrupper fördelades mellan stadens områden.²⁴ Med utgångspunkt i en modell där staden delades in i koncentrisk zoner kring en central kärna betraktade de tidiga Chicagosociologerna staden som ett ekologiskt system, vars utveckling byggde på återkommande processer. När nya befolkningsgrupper flyttade in observerades att redan etablerade grupper successivt flyttade vidare. Genom processer som benämndes invasion och succession förändrades bostadsområdenas sociala sammansättning över tid. I takt med hushållens förbättrade sociala och ekonomiska villkor flyttade de "upp sig" och ut från centrum och de inre zonerna till mer attraktiva bostadsområden bort från kärnan.²⁵

Modellen har senare kritiserats för att generalisera utvecklingsmönster som byggde på Chicagos specifika historiska och geografiska förutsättningar. Kritiken riktades inte bara mot modellenens begränsade generaliserbarhet utan också mot dess tendens att beskriva stadsutvecklingen som en "naturlig" process. Politiska beslut, ekonomiska maktförhållanden och diskriminering på bostadsmarknaden riskerar att tonas ner, trots att dessa omständigheter har betydelse för vem som får flytta in och vem som kan bo kvar.²⁶

Denna kritik har följts av senare forskning som betonar betydelsen av politiska beslut,

investeringar och marknadsprocesser för stadsomvandling. Ruth Glass, brittisk sociolog, som myntade begreppet 'gentrification', visade med exempel från London hur upprustning av traditionella arbetarområden ledde till att mer resursstarka hushåll flyttade in och den ursprungliga befolkningen successivt trängdes undan.²⁷

Matthias Bernt, sociolog och urbanforskare, som studerade gentrifieringsprocesser i stadsdelarna Harlem i New York och Prenzlauer Berg i Berlin, har pekat på den betydelse som politiska beslut och offentliga interventioner haft för stadsdelarnas utveckling. I Harlem, ett länge eftersatt och stigmatiserat område med en stor afroamerikansk befolkning, har stadsomvandlingen inneburit en ökad socioekonomisk och etnisk blandning med en fortsatt afroamerikansk prägel. Bernt visar att utvecklingen inte kan förstås enbart som ett resultat av spontana marknadskrafter, utan måste analyseras i relation till offentliga politiska interventioner.²⁸ Han argumenterar för att gentrifiering i grunden är en politisk process där politiken både kan driva på och motverka gentrifiering.

Gemensamt för dessa exempel från London, New York och Berlin är att inflyttningen sammanfallit med att delar av den ursprungligas befolkningen flyttade ut, och områdena ändrade karaktär. Även i ett svenskt perspektiv finns flera exempel på gentrifieringsprocesser. Haga i Göteborg och Nöden i Lund har lyfts fram som exempel på mer långtgående gentrifiering, där områdenas attraktivitet och socioekonomiska sammansättning förändrats i samband med investeringar och stadsutveckling.²⁹ Möllevången i Malmö har också beskrivits som ett område där utvecklingen uppvisar flera kännetecken på gentrifiering, såsom ökad attraktivitet och förändringar i den sociala sammansättningen.³⁰ På en mer övergripande nivå har Malmö, liksom Stockholm och Göteborg, under årtionden präglats av gentrifiering. Karin Hedin och hennes medförfattare visar hur sådana processer hänger samman med förändringar i bostadspolitik,

ekonomiska konjunkturer och förändringar i städernas sociala geografiska struktur.³¹

Ovanstående exempel illustrerar hur sociala sammansättningar i bostadsområden kan förändras genom såväl befolkningsrörelser som politiska beslut, investeringar och förändrade marknadsvillkor. En förändrad eller mer blandad befolkningssammansättning väcker emellertid en annan fråga: I vilken utsträckning leder rumslig närhet mellan olika grupper också till att sociala relationer etableras över socioekonomiska och etniska gränser?

Denna fråga har undersökts i en studie från Rotterdam av Talja Blokland och Gwen van Eijk (2010). De undersökte huruvida personer som aktivt hade valt att bosätta sig i ett socialt och etniskt blandat bostadsområde de facto utvecklade sociala kontakter över socioekonomiska och etniska gränser. Studien byggde på intervjuer med 206 invånare i det socialt och etniskt blandade bostadsområdet Cool-South i Rotterdam. Området präglades vid tiden för studien av en blandning av låg- och medelinkomsttagare, olika upplåtelseformer och invånare med skilda etniska bakgrunder. Man undersökte om personer som aktivt sökt sig till området på grund av dess mångfald också hade mer heterogena sociala nätverk. Resultaten visade att de sociala nätverken huvudsakligen var homogena. De flesta hade främst kontakter med personer med liknande etnisk och social bakgrund. De som uppskattade och aktivt sökte mångfald använde visserligen ofta områdets butiker, restauranger och andra kommersiella verksamheter, men detta ledde inte till mer socialt eller etniskt blandade nätverk. Inte heller lokal konsumtion eller vistelse i områdets gemensamma miljöer hade något tydligt samband med nätverkens mångfald.³² Rumslig närhet och en positiv inställning till mångfald ledde således inte i nämnvärd grad till sociala nätverk som överskred socioekonomiska eller etniska gränser. Resultaten går i linje med de slutsatser som Herbert J. Gans presenterade redan på sextiotalet. Gans, en av den klassiska urbansociologins mest inflytelserika forskare, var under större delen av sin akademiska

karriär verksam vid Columbia University. Gans ifrågasatte föreställningen att en heterogen befolkningssammansättning i sig leder till tolerans och gemenskap. Även om han betraktade dessa mål som önskvärda menade han att de inte uppnås enbart genom att människor med olika bakgrund bor nära varandra.³³ Han framhöll att fysisk eller visuell närhet inte automatiskt leder till sociala relationer och att grundläggande sociala och ekonomiska skillnader inte försvinner genom en gemensam bostadsort. Samtidigt menade Gans att en alltför homogen befolkningssammansättning kan medföra socialt tryck och isolering för dem som avviker från majoriteten. Hans slutsats var därför att både heterogena och homogena områden kan rymma såväl möjligheter som risker beroende på de sociala och institutionella villkor som präglar människors vardag.³⁴

DEN SOCIALA BLANDNINGENS MÖJLIGHETER OCH RISKER

De teorier och forskningsresultat som hittills har presenterats ger inte stöd för att heterogena bostadsområden med automatik främjar integration, men inte motsatsen heller. Avgörande tycks snarare vara hur relationerna mellan olika grupper utvecklas, vilka möjligheter till kontakt och deltagande som faktiskt finns samt under vilka sociala och institutionella villkor dessa kontakter etableras.

Norbert Elias och John L. Scotson visade i en sociologisk studie hur stark intern sammanhållning inom en relativt etniskt och socioekonomiskt homogen grupp både kan skapa gemenskap och verka exkluderande.³⁵ Studien genomfördes under 1950-talet i ett engelskt lokalsamhälle som gavs det fingerade namnet Winston Parva. Trots små skillnader inom befolkningen utvecklades tydliga sociala gränser mellan de sedan länge etablerade invånarna och de senare inflyttade. De etablerade hade genom gemensam historia, täta nätverk och lokal förankring utvecklat sammanhållning och inflytande över lokalsamhällets normer. De nyinflyttade saknade motsvarande nätverk och betraktades som outsiders. Genom social kontroll,

ryktesspridning och begränsat umgänge upprätthölls gränsen mellan grupperna. Det intressanta med studien är att den dels visar att sociala gränser kan uppstå utan nämnvärda socioekonomiska eller etniska olikheter och dels visar att stark sammanhållning kan ha en dubbel verkan. Interna nätverk kan skapa trygghet, tillhörighet och gemenskap, men samtidigt förstärka gränser mot utomstående som möts med misstro och bristande tillit. Studien aktualiserar därmed frågan om vilken betydelse tillit har för möjligheten att skapa och upprätthålla sociala relationer över gruppgränser.

Medan Elias och Scotson studerade ett engelskt lokalsamhälle undersökte Robert Putnam sambandet mellan etnisk mångfald, social tillit och socialt deltagande i amerikanska lokalsamhällen. Analysen byggde på data från Social Capital Community Benchmark Survey, en omfattande enkätundersökning som omfattade drygt 29 000 personer i 41 amerikanska lokalsamhällen. Resultaten visade att en hög grad av etnisk heterogenitet, åtminstone på kort och medellång sikt, var förknippad med lägre social tillit och en lägre grad av samhälleligt deltagande. Den lägre tilliten riktades inte enbart mot personer med en annan etnisk bakgrund, utan även mot personer inom den egna gruppen.³⁶ Resultaten utmanade föreställningen om att social och etnisk mångfald i sig leder till ett starkare överbryggande socialt kapital, det vill säga till fler kontakter och större tillit mellan människor från olika grupper.

Putnams resultat bör dock inte tolkas som att heterogenitet i sig leder till minskad tillit eller svagare social sammanhållning. Putnam visade snarare att en blandad befolkningssammansättning inte är tillräcklig för att social integration ska uppstå. I likhet med Blokland och van Eijks studie synliggör Putnam skillnaden mellan rumslig mångfald och social integration, att människor lever nära varandra innebär inte nödvändigtvis att de utvecklar sociala relationer eller tillit över gruppgränser.

Nåväl, om en blandad befolkningssammansättning i sig inte leder till att

sociala relationer eller integration uppstår, under vilka förhållanden kan kontakt mellan olika grupper bidra till social integration?

Ett möjligt svar på denna fråga erbjuder kontakthypotesen, formulerad av Gordon Allport.³⁷ Allport menade att kontakt mellan människor som tillhör olika grupper, under vissa förutsättningar, kan bidra till att minska fördomar och det sociala avståndet mellan grupperna. Enbart fysisk närhet eller möjligheten att mötas är emellertid inte tillräcklig för att minska avstånd mellan människor. Sannolikheten att kontakten får positiva effekter ökar när grupper möts under förhållanden som präglas av jämlik status, gemensamma mål och samarbete samt när kontakten stöds av institutioner, lagar eller etablerade sociala normer. Jämlik status innebär att deltagarna bör mötas som relativt likvärdiga inom den situation där kontakten äger rum. Om mötet däremot präglas av tydliga maktskillnader eller underordning finns det enligt Allport en risk att redan etablerade föreställningar och sociala hierarkier i stället bekräftas.

Gemensamma mål kan skapa ett ömsesidigt beroende och en grund för gemenskap, särskilt när målen förutsätter samarbete snarare än konkurrens mellan grupperna. Ur detta perspektiv kan en socialt och etniskt blandad befolkningssammansättning skapa möjligheter till kontakt, men den utgör inte i sig en garanti för ökad tillit eller social integration. Om människor huvudsakligen lever parallella liv, möts under ojämlika villkor eller konkurrerar om begränsade resurser kan den rumsliga närheten lämna befintliga sociala gränser oförändrade eller i vissa fall förstärka dem. Avgörande är därför inte enbart om människor bor nära varandra, utan även under vilka sociala och institutionella villkor kontakterna uppstår och utvecklas varaktigt.³⁸

AVSLUTANDE REFLEKTIONER

Den politiska diskussionen om att "blanda befolkningen" pekar i två riktningar. Genom en mer blandad bebyggelse vill socialdemokraterna undanröja de ekonomiska hinder som begränsar möjligheten för hushåll med begränsade resurser

att bosätta sig i socioekonomiskt välbeställda områden. Genom att samtidigt bygga in fler hyresrätter i områden som domineras av ägande eller bostadsrätter skulle segregationen kunna bekämpas. Den politiska motargumentationen betonar i stället behovet att "lyfta" områden som i dag betecknas som utsatta och förbättra dem så att de boende vill bo kvar. I debatten har också uttryckts en oro för att områden som i dag betraktas som problemfria ska komma att möta problem som i dag förknippas med så kallade "utanförskapsområden", det vill säga de områden som Forssell och Moderaterna vill benämna "integrationszoner".

Oavsett politisk utgångspunkt visar forskningen att sambandet mellan rumslig blandning och social integration är komplext. En blandad befolkningssammansättning kan skapa möjligheter till möten över socioekonomiska och etniska gränser, men rumslig närhet leder inte i sig till sociala relationer, ökad tillit eller gemenskap. Perspektivet etablerade-outsiders visar att sociala gränser kan uppstå även mellan grupper som varken etniskt eller socioekonomiskt skiljer sig åt. Avgörande är därför inte enbart om människor bor nära varandra, utan även under vilka villkor kontakterna uppstår och utvecklas. Det handlar om hur sociala nätverk, tillit, makt och föreställningar om tillhörighet utvecklas mellan dem.

Detta innebär inte att bostadspolitik och stadsplanering saknar betydelse. Fördelningen av bostäder, upplåtelseformer och resurser påverkar vilka människor som får möjlighet att bosätta sig i olika områden som i förlängningen kan skapa förutsättningar för kontakt mellan grupper. Forskning om gentrifiering visar att förändringar i befolkningssammansättningen formas av politiska beslut, investeringar, marknadsprocesser och ekonomiska förändringar. Den fysiska planeringen kan därmed påverka villkoren för möten, men inte bestämma om dessa möten utvecklas till varaktiga sociala relationer.

De teoretiska aspekterna lägger således grund för slutsatsen att det inte finns ett på förhand givet socialt utfall av en förändrad

befolkningssammansättning. Rumslig blandning kan skapa möjligheter till kontakt, men utfallet formas av de sociala processer som utvecklas mellan människor. Stark intern sammanhållning kan skapa trygghet och tillhörighet, men också förstärka gränser mot utomstående. Tillit och sociala nätverk har samtidigt betydelse för om möten kan utvecklas till mer varaktiga relationer. På motsvarande sätt kan gentrifiering öka den socioekonomiska och etniska blandningen, samtidigt som förändrade bostadsvillkor kan påverka möjligheten för den befintliga befolkningen att bo kvar eller tvingas flytta.

Frågan om befolkningsmässig blandning är inte oviktig men kan inte ensam förklara segregation eller social integration. Den politiska konflikt som har formulerats kring "blandning", respektive "tvångsblandning", riskerar därför att tillskriva ett bostadsområdes befolkningssammansättning en större betydelse för områdets utveckling och människors sociala relationer än forskningen ger stöd för. Ett alltför starkt fokus på var människor bor riskerar dessutom att skymma de ekonomiska, sociala och institutionella villkor som skapar och upprätthåller ojämlikhet, bristande tillit och begränsade möjligheter att delta i olika delar av samhället. Diskriminering och stigmatisering kopplad till människors etniska tillhörighet eller sociala och ekonomiska förhållanden kan förekomma både i bostadsområden och i andra delar av samhället. För såväl Tidöpartierna som oppositionen innebär detta att ett långsiktigt arbete mot segregation behöver gå längre än politisk retorik om stadsdelars befolkningssammansättning. Sociala och institutionella villkor som omfattar alla, både i och utanför bostadsområden, kan vara minst lika viktiga som befolkningens sammansättning för att människor ska känna sig delaktiga i samhället, genom att skapa förutsättningar för tillit och relationer över etniska och sociala gränser.

Författarens bio Margareta Popoola är sociolog och docent i internationell migration och etniska relationer (IMER). Hon disputerade i sociologi vid Lunds universitet 1998 och har under många år varit verksam som forskare och lektor vid Malmö universitet (f.d. Malmö högskola). Hennes forskning och kunskapsområden omfattar migration, integration, segregation, minoriteters sociala villkor och urbana frågor. Hon har bedrivit forskning och genomfört utvärderingar i nära samverkan med civilsamhälle och offentliga aktörer. Sedan 2018 är Popoola affilierad forskare vid Malmö universitet, knuten till Malmö Institute for Studies of Migration (MIM) och Global Political Studies (GPS). E-post: margareta.popoola@mau.se alt. margaretapopoola@hotmail.com

- ¹ Popoola, M. (2002). *Integration en samtidsspeglings. Begrepp, historia, politik och boende i ett delat samhälle*. Å jour. Kunskapsöversikt om integration. Svenska kommunförbundet.
- ² Popoola, M., Korp, E., & Apicella, L. (2022). *25 års insatser mot segregation: Integrationsarbete i Malmö stad*. Malmö stad.
- ³ Widell, G., & Mlekov, K. (2013). *Hur möter vi mångfalden på arbetsplatsen*. Studentlitteratur, ss. 59–63.
- ⁴ Widell & Mlekov (2013, s. 59).
- ⁵ Miljonprogrammet var en statlig satsning som innebar att en miljon bostäder byggdes mellan åren 1965–1974.
- ⁶ Popoola et al. (2022); Urban, S. (2021). Etnisk boendesegregation. I M. Darvishpour och C. Westin (red.). *Migration och etnicitet: Perspektiv på mångfald i Sverige* (ss. 327–344). Studentlitteratur.
- ⁷ Popoola et al. (2022).
- ⁸ Sveriges Television. (2022). Valfrågeguiden: Bryta segregationen. <https://www.svt.se/valfrageguiden/forslag/bryta-segregationen>.
- ⁹ Popoola et al. (2022).
- ¹⁰ Boverket (2023). *Boendesegregationens utveckling och mekanismer*. Boverket; Popoola, M., & Korp, E. (2024). Integrationsfrämjande insatser – Segregationsförstärkande konsekvenser. *Socialvetenskaplig tidskrift*, 31(3–4), 425–445.
- ¹¹ SOU 2025:76 *Det handlar om oss – så bryter vi utanförskapet och bygger en starkare gemenskap*. Betänkande av Nationell samordnare för arbetet mot utanförskap. Regeringskansliet.
- ¹² Dagens Nyheter (2022, 23 augusti) *Andersson kräver färre låsningar från de andra partierna: "Lättare att bilda regering efter valet"*. <https://www.dn.se/sverige/andersson-kraver-farre-lasningar-fran-de-andra-partierna-lattare-att-bilda-regering-efter-valet/>.
- ¹³ Sveriges Radio (2025, 15 september). *Debatt: Kan man "blanda" befolkningen för att lösa integrationen?* <https://www.sverigesradio.se/artikel/debatt-kan-man-blanda-befolkningen-for-att-losa-integrationen>;
- Bäckström Johansson, M. (2025, 15 december). *Redar ljuger om folkblandningen*. Expressen Debatt.
- ¹⁴ Sverigedemokraternas officiella webbplats: Vad vi vill: Sverigedemokraterna.
- ¹⁵ Socialdemokraterna (2025). *Ny riktning för Sverige 2030: Sammanställning av förslagen till politikutveckling från partistyrelsens arbetsgrupper*. <https://www.socialdemokraterna.se/vart-parti/ny-riktning-for-sverige-2030>.
- ¹⁶ Sveriges Radio. (2025, 19 september). *Hur ska utanförskapet brytas? Lawen Redar och Johan Forssell reagerar på reportagen från Hässelby*. <https://www.sverigesradio.se/artikel/debatt-sa-ska-utanforskapet-brytas>.
- ¹⁷ Boverket. (2024). *Fördjupad analys om utanförskap: Slutrapport* (Rapport 2024:2). Boverket.
- ¹⁸ Sveriges Radio (2025, 17 september). *Det var tryggare när jag var liten – Röster från Hässelby gård*. <https://www.sverigesradio.se/artikel/det-var-tryggare-har-nar-jag-var-liten-roster-fran-hasselby-gard>; Sveriges Radio (2025, 18 september). *Jag är rädd för att ha mina barn i skolan på andra sidan vägen*. <https://www.sverigesradio.se/artikel/jag-ar-radd-for-att-ha-mina-barn-i-skolan-pa-andra-sidan-vagen>.
- ¹⁹ Socialdemokraterna (2025).
- ²⁰ Grander, M. (2020). *Segmentering i bostadsbeståndet 2013–2017: Utveckling av bostadsbestånd, demografi och socioekonomiska indikatorer i riket och storstäder, med fördjupningar i Malmö och Göteborg* (SBV Working Paper Series, 20:1). Malmö universitet.
- ²¹ Sveriges Radio P1 Morgon (2025-09-19).
- ²² Sveriges Radio P1 Morgon (2025-09-19).
- ²³ Moderaterna (2025). *Rikare och tryggare: Ett Sverige med möjligheter – remissversion av handlingsprogram för 2030-talet*. <https://moderaterna.se/app/uploads/2025/03/Remissversion-av-handlingsprogram.pdf>; Socialdemokraterna (2025).
- ²⁴ Park, R. E., Burgess, E. W., & McKenzie, R. D. (1925). *The city*. University of Chicago Press; Andersson, O. (2003). *Chicagoskolan: Institutionaliseringen, idétraditionen och vetenskapen*. Sociologiska institutionen, Lunds universitet; Bolt, G., Özüekren, A. S., & Phillips, D. (2010). Linking integration and residential segregation. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 36(2), 169–186.
- ²⁵ Park et al. (1925); Andersson (2003); Bolt et al. (2010).
- ²⁶ Bolt et al. (2010).
- ²⁷ Glass, R. (1964). Introduction: Aspects of Change. I Centre for Urban Studies (red.). *London: Aspects of Change* (ss. xviii–xix). MacGibbon & Kee.
- ²⁸ Bernt, M. (2012). The "double movements" of neighbourhood change: Gentrification and public policy in Harlem and Prenzlauer Berg. *Urban Studies*, 49(14), 3045–3062.
- ²⁹ Thörn, H. (2012). In between social engineering and gentrification: Urban restructuring, social movements,

and the place politics of open space. *Journal of Urban Affairs*, 34(2), 153–168; Ek, S. B. (2021). *Nöden i Lund*. Folklivsarkivet med Skånes musiksamlingar, Lunds universitet.

³⁰ Creasap, K. (2022). *Making a scene: Urban landscapes, gentrification, and social movements in Sweden*. Temple University Press.

³¹ Hedin, K., Clark, E., Lundholm, E., & Malmberg, G. (2012). Neoliberalization of housing in Sweden: Gentrification, filtering, and social polarization. *Annals of the Association of American Geographers*, 102(2), 443–463.

³² Blokland, T., & Van Eijk, G. (2010). Do people who like diversity practice diversity in neighbourhood life? Neighbourhood use and the social networks of "diversity-seekers" in a mixed neighbourhood in the Netherlands. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 36(2), 313–332.

³³ Gans, H. J. (1961/1971). Den balanserade kommuniteten: Homogenitet eller heterogenitet i bostadsområden. I G. Lindberg (red.). *Urbana processer: Studier i social ekologi* (ss. 236–251). CWK Gleerup Bokförlag.

³⁴ Gans (1961/1971).

³⁵ Elias, N., & Scotson, J. L. (2011). *Etablerade och outsiders*. Arkiv Förlag.

³⁶ Putnam, R. D. (2007). E pluribus unum: Diversity and community in the twenty-first century. *Scandinavian Political Studies*, 30(2), 137–174.

³⁷ Allport, G. W. (1971). *The nature of prejudice*. Basic Books.

³⁸ Allport (1971).